

וּטְמִיר, סְתִים דְּכָל סְתִימִין, עֲלַת הָעֲלוֹת, קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים, בְּגִין הָאִי אָדָם קְדָמוֹן אֲתָמַר בְּעֲלַת הָעֲלוֹת, וְאֶהֱיָה אֶצְלוֹ אָמוֹן, וְלֵהֱוֵא קְדָמוֹן אָמַר (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אֲנִיתָ יְהִיב כָּל צִיּוּרִין וְכָל דִּיּוֹקְנִין וְכָל תְּקוּנִין סְתִימִין, וְכָל אֲבָרִין דְּכָל מִינִין, וְאֲנִיתָ (ג"א וּאָנָא) יְהִיב חִילָא בִּיהַ דְּאֲשַׁתְּמוּדְעָנָא (דִּישְׁתְּמוּדַע) בִּיהַ, דָּאָם לָא יְהִיב לִיהַ שְׁכָל הָא לָא יְכִיל לְמַנְדַּע אָמוֹנָה דִּילִי, וּבְדָא יְהֵא שְׁלִיט עַל כָּל חִילֵי שְׁמַיָא וְאַרְעָא וַיִּמָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם) וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וַגּוֹמֵר.

הָעֲלוֹת שֶׁל כָּלִם, כְּתוּר עֲלוֹת, סְתִים וּגְנוּז, נְסִתָר כָּל הַנְּסִתָרִים, עֲלַת הָעֲלוֹת, קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים, בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַקְּדָמוֹן הַזֶּה נֶאֱמַר בְּעֲלַת הָעֲלוֹת וְאֶהֱיָה אֶצְלוֹ אָמוֹן, וְלֵאָתוּ קְדָמוֹן אָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אֲתָהּ נִתְּתָ אֶת כָּל הַצִּיּוּרִים וְכָל הַדְּמִיּוֹת וְכָל הַתְּקוּנִים הַנְּסִתָרִים וְכָל אִיבָרֵי כָּל הַמִּינִים, וְאֲתָהּ (וּאָנָא) נִתְּתָ כּוּ כֹחַ שְׂדֵדְעָנוּ (שְׂדֵדַע) כּוּ, שְׂאָם לֹא נִתְּתָן לוֹ שְׁכָל, הָרִי אֵינּוּ יְכוּל לְדַעַת אֶת אָמוֹנִיתִי, וּבְזֵה יְהִיָה שׁוֹלֵט עַל כָּל צְבָא הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם, זֵהוּ שְׁכַתּוּב וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וַגּוֹמֵר.

וּמָאִי נִיהוּ הָאִי אָדָם דְּאָמַר עֲלִיהַ נַעֲשֶׂה אָדָם, דָּא חֲכָמָה עֲלָאָה דְּאִיהִי כְּדִיּוֹקְנָא דְכְתָר, וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, בְּצַלְמֵנוּ דָּא חֲכָמָה, כְּדְמוּתֵנוּ דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְכָמָה דְאִיהוּ אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דַּעֲשִׂיָה, כְּדִיּוֹקְנָא דְכְתָר עֲלוֹת חֲכָמָה וּבִינָה, הֲכִי אִיהוּ כְּדִיּוֹקְנָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא וְצַדִּיק וּשְׁכִינְתָא תְּתָאָה, דְּבִסְפִירָן כָּלָא אִיהוּ אֲצִילוֹת. וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם, עֲלַת הָעֲלוֹת לְמָאן אָמַר הָאִי, אָלָא עֲלַת הָעֲלוֹת אָמַר לְיוֹד ה"א וְא"ו ה"א דְאִיהוּ לְגוּ מַעֲשֵׁר סְפִירָן, וּמָאִי נִיהוּ עֲשֵׁר סְפִירָן אֶל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְהֵהוּא דְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם אִיהוּ יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים (ישעיה מד ו), תְּלַת יוֹדִין מְעִידִין עֲלִיהַ דְלִית לְעִילָא מְגִיָה וְלִית לְתַתָּא מְגִיָה וְלֹא בְּאַמְצָעִיתָא, לִית אֱלוֹהַּ בְּכָל צַד בְּרַ מִינָהּ, בְּהָאִי שְׁמָא אֲשַׁתְּמוּדַע הוּא בְּלָא חוּשְׁבָן.

וכמה הוא האדם הזה שאמר עליו נעשה אדם? זו חכמה העליונה שיהיא בדמות הכתר. ועוד נעשה אדם - זה העמוד האמצעי, בצלמנו - זו חכמה, כדמותנו - זו האם העליונה, שכמו שאדם של בריאה, אדם של יצירה, אדם של עשייה, בדמות של כתר עליון חכמה ובינה, כף הוא בדמות העמוד האמצעי וצדיק ושכינה תחתונה, שבספירות הכל הוא אצילות.

ועוד נעשה אדם, למי אמר את זה עלת העלות? אלא עלת העלות אמר ליו"ד ה"א וְא"ו ה"א שהיא לפנים מעשר הספירות, ומה הוא עשר הספירות? אֶל"ף ה"א יו"ד ה"א, ואותו שאמר נעשה אדם הוא יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים. שלש יודיים מעידות עליו שאין למעלה ממנו ואין למטה ממנו ואין באמצע. אין אלוה בלל צד פרט לו, בשם הזה הוא נודע בלי חשבון.

וְצִיּוּרָא דְהָאִי הִיכָל, אֵינּוֹן עֲשֵׁר סְפִירָן דְמַתְּלַבְּשָׁן בְּעֲשָׂרָה דְבָרִים דְּאֲתַבְּרִיאֵוּ בְיוֹמָא קְדָמָאָה, וְאֵינּוֹן שְׁמַיִם וְאַרְצָן, אֹר

וְצִיּוּר הַהִיכָל הַזֶּה הֵן עֲשֵׁר סְפִירוֹת שְׁמַתְּלַבְּשוֹת בְּעֲשָׂרָה

דברים שנבכראו ביום הראשון, והם שמים וארץ, אור וחשך, תהו ובהו, רוח ומים, מדת יום ומדת לילה. שמים יש למעלה משמים, שהוא שמי השמים העליונים, ויש אור למעלה למעלה שנבכרא אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא, שענין לא שולטת עליו, ויש חשך נסתר שנאמר בו ישות חשך סתרו, ויש תהו ובהו למעלה, שנאמר בהם קו תהו ואבני בהו. ויש רוח הקדש שנאמר בה רוחו הקדוש המרחפת על אנפי מיא דאורייתא, מדת יום ומדת לילה, מדת יום שכינתא עלאה, מאי יום עמודא דאמצעיתא, דמניה יומין ארוכין, הדא הוא דכתיב (משלי ג ב) ארץ ימים בימינה, הדא הוא דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יהו"ה חסדו, יומין זעירין מסטרא דזעיר אנפין צדיק, מדת לילה אימא תתאה, עד הכא א' מן אב"ג.

מאי ב' (בינה), בה אשתמודעין דו פרצופין דאדם עלאה, ג' תלת דיוקנין, פגיונא דאדם דבריאה ואדם דיצירה ואדם דעשיה, ג' אית לה רישא וגופא וזנבא, רישא דא י', גופא פרצופא, קוצא דלתתא זנב, ובגין דא אמרו מארי מתניתין, אדם הראשון עשה לו פרצוף ולבסוף זנב, זנב עליה אתמר (בראשית כא ח) ויגדל הילד ויגמל, עד דיתעביד פרצוף. ועוד אבגית"ץ, א' איהי מורה על א"ל מסתתר מעיני כל חי ונעלם מפל היצורים כלם, על אדירירו"ן נאמר קומה אדיר ירון, ויש ממנה תחת דו שנבכרא אדיר"ר אדירים, ותחת ממשלתו אתנייה, והוא יוצא מהפסוק הזה, אית"ן מושבך ושים בסלע קנ"ף, שם אית"ן והוא תנ"א. ק' קנף, קנה חכמה קנה בינה, יהו"ה קנני ראשית דרכו למעלה מהכל, קדם מפעליו מאז, מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ. מה זה

וחשך, תהו ובהו, רוח ומים, מדת יום ומדת לילה, שמים אית לעילא מן שמים דאיהו שמי השמים העליונים, ואית אור לעילא לעילא דאתקרי אור הגנוז לצדיקייא לעלמא דאתי, דעינא לא שליט עליה, ואית חשך סתים דאתמר ביה (תהלים יח יב) ישות חשך סתרו, ואית תהו ובהו לעילא, דאתמר בהון (ישעיה לד יא) קו תהו ואבני בהו. (דף קכ ע"ב) ואית רוחא דקודשא, דאתמר ביה רוחו הקדוש המרחפת על אנפי מיא דאורייתא, מדת יום ומדת לילה, מדת יום שכינתא עלאה, מאי יום עמודא דאמצעיתא, דמניה יומין ארוכין, הדא הוא דכתיב (משלי ג ב) ארץ ימים בימינה, הדא הוא דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יהו"ה חסדו, יומין זעירין מסטרא דזעיר אנפין צדיק, מדת לילה אימא תתאה, עד הכא א' מן אב"ג.

מאי ב' (בינה), בה אשתמודעין דו פרצופין דאדם עלאה, ג' תלת דיוקנין, פגיונא דאדם דבריאה ואדם דיצירה ואדם דעשיה, ג' אית לה רישא וגופא וזנבא, רישא דא י', גופא פרצופא, קוצא דלתתא זנב, ובגין דא אמרו מארי מתניתין, אדם הראשון עשה לו פרצוף ולבסוף זנב, זנב עליה אתמר (בראשית כא ח) ויגדל הילד ויגמל, עד דיתעביד פרצוף. ועוד אבגית"ץ, א' איהי מורה על א"ל מסתתר מעיני כל חי ונעלם מפל היצורים כלם, אדירירו"ן עליה אתמר קומה אדיר ירון, ואית ממנא תחות ידיה דאתקרי אדיר"ר אדירים, ותחות ממשלתיה אתנייה, ואיהו נפיק מהאי פסוק (במדבר כד כא) אית"ן מושבך ושים בסלע קנ"ף, תמן אית"ן ואיהו תנ"א, ק' קנף, קנה חכמה קנה בינה (משלי ד ראשית דרכו למעלה מהכל, קדם מפעליו מאז, מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ. מה זה